

Policy, Advocacy, and Civil Society Development in Georgia (G-PAC)

საჯარო პოლიტიკის, ადვოკატირებისა და სამოქალაქო საზოგადოების
განვითარება საქართველოში

საჯარო დაწესებულებების, პოლიტიკური სუბიექტებისა და მედიასაშუალებების FACEBOOK გვერდების მონიტორინგი

2012 წლის 1 ივლისიდან ოთხი თვის მანძილზე, „ინფორმაციის თავისუფლების განვითარების ინსტიტუტისა“ (IDFI) და „პოსტსაბჭოთა კვლევების ცენტრის“ (CPSS) ექსპერტთა ჯგუფმა განახორციელა საქართველოს 19 საჯარო დაწესებულების, 10 პოლიტიკური სუბიექტისა და 6 მედია საშუალების ოფიციალური FACEBOOK გვერდების მონიტორინგი.

პროექტს ახორციელებს „ინფორმაციის თავისუფლების განვითარების ინსტიტუტი“ (IDFI), „პოსტსაბჭოთა კვლევების ცენტრთან“ (CPSS) ერთად, აღმოსავლეთ-დასავლეთის მართვის ინსტიტუტის (EWMI) პროგრამის - „საქართველოში საჯარო პოლიტიკის, ადვოკატირებისა და სამოქალაქო საზოგადოების განვითარების“ (G-PAC) - ფარგლებში.

ამ პროგრამის განხორციელება შესაძლებელი გახდა ამერიკელი ხალხის გულისხმიერი მხარდაჭერის შედეგად, ამერიკის შეერთებული შტატების საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) დაფინანსებით.

კვლევა არ გამოხატავს USAID-ის ან ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობის შეხედულებებს.

რედაქტორი:

ლევან ავალიშვილი

ავტორები:

სალომე ჩუხუა
თამარ თოლორდავა

სარჩევი

საჯარო დაწესებულებების, პოლიტიკური სუბიექტებისა და მედიასაშუალებების FACEBOOK გვერდების მონიტორინგი	3
შესავალი	3
კვლევის მეთოდოლოგია	6
კვლევის მეთოდები	8
საჯარო დაწესებულებების ოფიციალური Facebook გვერდების მონიტორინგი	10
სიახლეების განთავსების სიხშირის ცვლილება არჩევნების შემდგომ	12
მომხმარებლებთან კომუნიკაციის სტრატეგია და ღიაობა.....	15
აპლიკაციები.....	18
პრობლემები და ტენდენციები.....	19

საჯარო დაწესებულებების, პოლიტიკური სუბიექტებისა და მედიასაშუალებების FACEBOOK გვერდების მონიტორინგი

შესავალი

საქართველოში ეტაპობრივად ინერგება ელექტრონული მმართველობისა და გამჭვირვალობის პრინციპები. ამ კუთხით, მნიშვნელოვანი ინოვაციების დასაწერად საჭიროა როგორც მოქალაქეების, ასევე, მთავრობისა და სხვადასხვა საჯარო დაწესებულებების მზადყოფნა, დაამყარონ პირდაპირი კომუნიკაცია და ერთმანეთს გაუზიარონ მოსაზრებები, იდეები და პრობლემები. თუმცა, უნდა აღინიშნოს, რომ აქამდე საქართველოს ხელისუფლების პოლიტიკა უფრო ცალმხრივი კომუნიკაციის მიდგომას ირჩევდა. ეს უკანასკნელი, მაგალითად, გულისხმობს საჯარო დაწესებულებების ვებ-გვერდებზე სხვადასხვა ტიპის ინფორმაციის განთავსებას. აღნიშნული მიდგომის ფონზე უკანა პლანზე იყო გადატანილი ხელისუფლების საზოგადოებასთან პირდაპირ დიალოგზე ორიენტირებული სტრატეგია. ამაში კი მოიაზრება ელექტრონული პლატფორმებისა და ონლაინ გამოკითხვების მოწყობა, დისკუსიების გამართვა, ანუ პირდაპირი დემოკრატიის თანამედროვე ტრენდები. ამ მიდგომის უპირატესობა იმაში გამოიხატება, რომ მისი განვითარებით, რიგითი მოქალაქეები აქტიურად ჩაერთვებიან პოლიტიკური დაგეგმვის, გადაწყვეტილების მიღებისა და მათი აღსრულების პროცესში. უფრო მეტიც, ისინი იქნებიან მთავრობის არა უბრალო მაკონტროლებლები, არამედ უშუალო მონაწილეობას მიიღებენ საზოგადოებრივი პრობლემების მოგვარებაში.

ელექტრონული ჩართულობის კუთხით, საქართველო საკმაოდ დიდი გამოწვევების წინაშეა. ამაზე მეტყველებს რამდენიმე საერთაშორისო კვლევა. მაგალითად, 2011 წლის The Economist Intelligence Unit-ის დემოკრატიის ინდექსით, მოქალაქეების ჩართულობის მხრივ, საქართველო მხოლოდ 102-ე ადგილს იკავებს. გაეროს მიერ წარმოდგენილი ელექტრონული მმართველობის რეიტინგში კი ყველაზე დაბალი მაჩვენებელი საქართველომ სწორედ ელ-მონაწილეობის კუთხით აჩვენა. ეს მიანიშნებს იმაზე, რომ საქართველოს მოქალაქეებს ჯერ კიდევ არ აქვთ საკმარისი სივრცე საჯარო პოლიტიკაში მონაწილეობის მისაღებად. აღნიშნულის საილუსტრაციოდ გამოდგება იუსტიციის სამინისტროს მიერ შექმნილი ელექტრონული სამთავრობო რესურსების ვებ-გვერდის

(www.e-government.ge) სტრუქტურა. კერძოდ, აღნიშნულ მისამართზე თავმოყრილია მხოლოდ ზოგადი ხასიათის ინფორმაცია, მაშინ როცა, საერთაშორისო დონეზე ამ ტიპის პორტალები მოქალაქეებს საკუთარი აზრის გამოხატვის, გადაწყვეტილების მიმღებ პირებთან უშუალო კავშირის დამყარების, საკუთარი ინიციატივით გამოსვლის საშუალებას აძლევს. ამგვარი საკომუნიკაციო არხებით უნდა ხდებოდეს ორმხრივი კავშირის აგება, ერთი მხრივ, ხელისუფლებასა და მეორე მხრივ, საზოგადოებას შორის.

პროექტის - „ელექტრონული ჩართულობის განვითარება საქართველოში“ - ერთ-ერთი უმთავრესი მიზანი სწორედ ამგვარი სამოქალაქო პლატფორმის ინიცირებაა. რაც უზრუნველყოფს საჯარო დაგეგმვის ნებისმიერ დონეზე საქართველოს მოსახლეობის ჩართულობის უზრუნველყოფას. აღნიშნული ინიციატივის შემუშავებაში გადამწყვეტი იქნება უცხოური გამოცდილების გაზიარება. თუმცა, მანამდე საჭიროა, ქართული რეალობის შესწავლა. კერძოდ, დღეს მოქალაქეებისთვის საჯარო დაწესებულებებთან პირდაპირი კომუნიკაციის ერთ-ერთი მექანიზმი სოციალურ ქსელ Facebook-ის აქტიური გამოყენებაა. უფრო ზუსტად, რაიმე ტიპის სამოქალაქო პლატფორმის არარსებობის პირობებში, სწორედ აღნიშნულ სოციალურ ქსელში დარეგისტრირებულ ოფიციალურ წარმომადგენლობებზე მოქალაქეების მხრიდან საკუთარი მოსაზრებების განთავსების შესაძლებლობა შეიძლება ჩაითვალოს პოლიტიკური ჩართულობისა და კომუნიკაციის დამყარების ერთ-ერთ საშუალებად. აქედან გამომდინარე, კვლევის პირველადი შედეგები Facebook-ში შერჩეული სამთავრობო უწყებების, პოლიტიკური პარტიებისა და მედია საშუალებების გვერდების მონიტორინგს ეხება.

კვლევის მიზანია გამოიკვეთოს რამდენად ეფექტური კომუნიკაცია არსებობს მოქალაქეებსა და სამთავრობო დაწესებულებებს, პოლიტიკური პარტიებსა და მედია საშუალებებს შორის ხსენებული სოციალური ქსელის გვერდებზე. აღნიშნულ ნაშრომში პასუხი გაეცემა რამდენიმე ძირითად კითხვას, რაც ამ საკითხების გარშემო არსებული გამოწვევებისა და პრობლემების იდენტიფიცირების საშუალებას მოგვცემს. კერძოდ, კვლევითი ჯგუფი დაინტერესდა:

1. რა როლი აკისრია მოქალაქეებთან კომუნიკაციის საკითხებში სამთავრობო დაწესებულებების, პოლიტიკური პარტიებისა და მედია საშუალებების სოციალურ ქსელ Facebook-ს?
2. რამდენად ეფექტურად ხდება საჯარო დაწესებულებების, პოლიტიკური პარტიებისა და მედია საშუალებების ფუნქციებისა და საქმიანობის გაცნობა სოციალური ქსელების დახმარებით?
3. რამდენად ეფექტურად მყარდება კომუნიკაცია, ერთი მხრივ, მოქალაქეებსა და მეორე მხრივ, სამთავრობო უწყებებს, პოლიტიკური პარტიებსა და მედია საშუალებებს შორის Facebook-ის საშუალებით?
4. რამდენად არის მზაობა საქართველოს მოქალაქეებს შორის ჩაერთონ პოლიტიკური დაგეგმვის, დისკუსიისა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესში?

5. რამდენად მრავალფეროვან აპლიკაციებსა და სერვისებს სთავაზობენ სამთავრობო უწყებები, პოლიტიკური პარტიები და მედია საშუალებები მოქალაქეებს მათი იდეების გასაქდერებლად?

კვლევის პირველადი შედეგები გამოქვეყნდა სექტემბერში და იგი მოიცავდა წინასაარჩევნო პერიოდის (ივლისი-აგვისტო) მონიტორინგის შედეგებს¹. აღნიშნული ნაშრომი კი მოიცავს როგორც საპარლამენტო კენჭისყრამდე, ასევე, თავად კენჭისყრის დღესა და არჩევნების შედეგების გამოცხადების შემდეგი პერიოდის მონიტორინგის შედეგების შეჯამებას. კონკრეტულად, კვლევაში წარმოდგენილია სოციალურ ქსელებში არსებული ვითარება 1 ივლისიდან 15 ოქტომბრის ჩათვლით.

---

¹ პროექტის - „ელექტრონული ჩართულობის განვითარება საქართველოში“ - პირველადი შედეგები შეგიძლიათ იხილოთ „ინფორმაციის თავისუფლების განვითარების ინსტიტუტის“ ვებ-გვერდზე, შემდეგ მისამართზე: <http://www.idfi.ge/?cat=researches&topic=56&lang=ka>

კვლევის მეთოდოლოგია

საქართველოში საჯარო დაწესებულებების, პოლიტიკური სუბიექტებისა და მედიის წარმომადგენლების მიერ სოციალური ქსელების ეფექტურად გამოყენებისა და ამ მიმართულებით არსებული ტენდენციების დასადგენად 1 ივლისიდან მონიტორინგი უტარდებოდა 19 სამთავრობო დაწესებულების, 8 პოლიტიკური პარტიის, 2 საჯარო პირისა და 6 მედია საშუალების გვერდს სოციალურ ქსელ Facebook-ში.

გთავაზობთ იმ სუბიექტებისა და უწყებების დასახელებას, ბმულების მითითებით, რომელთა ოფიციალური გვერდებიც შეირჩა კვლევის ჩასატარებლად:

სამთავრობო დაწესებულებები:

1. საქართველოს მთავრობა - <http://www.facebook.com/GeorgianGovernment>
2. საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო - <http://www.facebook.com/mod.gov.ge?ref=stream>
3. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო - <http://www.facebook.com/miaofgeo?ref=stream>
4. საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო² - <http://www.facebook.com/mohgovge?ref=stream>
5. საქართველოს პარლამენტი - <http://www.facebook.com/parliamentgeo>
6. სოფლის მეურნეობის სამინისტრო - <http://www.facebook.com/AgricultureGeorgia?ref=stream>
7. ცენტრალური საარჩევნო კომისია³ - <http://www.facebook.com/CentralElectionCommissionOfGeorgia?ref=stream>
8. ფინანსთა სამინისტრო - <http://www.facebook.com/mofgeorgia?ref=stream>
9. ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო⁴ - <http://www.facebook.com/menr.gov.ge?ref=stream>
10. საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო⁵ - <http://www.facebook.com/mrdi.gov?ref=stream>
11. თბილისის მერი - <http://www.facebook.com/ugulavagigi?ref=ts>
12. საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო⁶ - <http://www.facebook.com/mes.gov.ge?ref=ts>

² შემდგომში - ჯანდაცვის სამინისტრო

³ შემდგომში - ცესკო

⁴ შემდგომში - ენერგეტიკის სამინისტრო

⁵ შემდგომში - რეგიონული განვითარების სამინისტრო

⁶ შემდგომში - განათლების სამინისტრო

13. საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრო⁷ - <http://www.facebook.com/devniltasaministro?ref=ts>
14. სახელმწიფო აუდიტის სამსახური - <http://www.facebook.com/saooofgeorgia?ref=ts>
15. საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო⁸ - <http://www.facebook.com/economypr>
16. საქართველოს გარემოს დაცვის სამინისტრო - <http://www.facebook.com/MOEGeorgia>
17. საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო - <http://www.facebook.com/MinistryofJusticeofGeorgia?ref=ts>
18. საქართველოს სპორტის და ახალგაზრდობის სამინისტრო - <http://www.facebook.com/sport.youth.georgia?ref=ts>

პოლიტიკური სუბიექტები:

1. „ახალი მემარჯვენეები“ - <https://www.facebook.com/pages/New-Rights-Party/188332271936>
2. დავით ბაქრაძე - <http://www.facebook.com/dbakradze?ref=ts>
3. „ეროვნულ-დემოკრატიული პარტია“ - <http://www.facebook.com/NDP.GE?ref=ts>
4. „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ - <https://www.facebook.com/UnitedNationalMovement>
5. ივანე მერაბიშვილი - <http://www.facebook.com/Merabishvili.vano?ref=ts>
6. მიხეილ სააკაშვილი - <https://www.facebook.com/SaakashviliMikheil?fref=ts>
7. შალვა ნათელაშვილი - <http://www.facebook.com/natelashvilishalva?ref=ts>
8. „რესპუბლიკური პარტია“ - <http://www.facebook.com/republicans.ge?ref=ts>
9. კოალიცია „ქართული ოცნება“ - <https://www.facebook.com/OfficialBIDZINAIVANISHVILI>
10. „ჩვენი საქართველო, თავისუფალი დემოკრატები“ - <https://www.facebook.com/alsaniairakli>
11. „ქრისტიან-დემოკრატიული მოძრაობა“ - <https://www.facebook.com/TargamadzeGiorgi>

მედიასაშუალებები:

1. „რუსთავი 2“ - <http://www.facebook.com/rustavi2?ref=ts>
2. „მეცხრე არხი“ - <http://www.facebook.com/tv9.ge?ref=ts>
3. „მაესტრო“ - <http://www.facebook.com/pages/MaestroTV/213278702039799>
4. „იმედი“ - <http://www.facebook.com/broadcastingimedi>
5. „კავკასია“ - <http://www.facebook.com/pages/kavkasiatv/218861541457803>
6. „საზოგადოებრივი მაუწყებელი“ - <http://www.facebook.com/1stchannel>

---

⁷ შემდგომში - დევნილთა სამინისტრო

⁸ შემდგომში - ეკონომიკის სამინისტრო

კვლევის მეთოდები

ივლისიდან მონიტორინგი უტარდებოდა სოციალურ ქსელში შექმნილ გვერდებზე ყოველდღიურად განთავსებულ ინფორმაციას. აღნიშნული ნაშრომი მოიცავს 1 ივლისი-15 ოქტომბრის პერიოდში განხორციელებული დაკვირვების სტატისტიკურ შედეგებსა და მათ ანალიზს. კერძოდ, გაზიარებულ „პოსტებთან“ დაკავშირებული სხვადასხვა ტიპის მონაცემებს, ძირითად ტენდენციებსა და აღმოჩენილ პრობლემებს.

მონიტორინგი ეყრდნობოდა რამდენიმე მეთოდს:

1. შერჩეული კვლევითი ობიექტების მიერ სოციალური ქსელის გამოყენების დონის, სიხშირისა და ეფექტურობის შესაფასებლად, მუდმივად აღირიცხებოდა მათ მიერ განთავსებული ინფორმაცია, ინფორმაციის შინაარსი და განთავსების ფორმა. გარდა ამისა, ყურადღება ექცეოდა თუ რა ტიპის ცნობები იყო დადებული თითოეული სუბიექტის მიერ Facebook-ის გვერდზე მომხმარებლისთვის საკუთარი საქმიანობის, მისიის, სტრატეგიისა და ფუნქციის გასაცნობად. კვლევითი ობიექტების გახსნილობის, ღიაობისა და მოქალაქეების ინტერესების გათვალისწინების მაჩვენებლად კი მათ მიერ პირადი შეტყობინებებისა და ე.წ. კედელზე კომენტარების დაწერის საშუალება გახლდათ;
2. მოქალაქეების ჩართულობის დონის განსასაზღვრად, ყოველდღიურად აღირიცხებოდა გვერდის გამომწერთა რიცხვი, განთავსებული ინფორმაციის მომხმარებლის მიერ გაზიარება და მოწონება. განსაკუთრებული აქცენტი გაკეთდა კომენტარების რაოდენობაზე, მათ შინაარსსა და ზოგადად, გამართული დისკუსიების ხარისხზე. გარდა ამისა, ყველაზე საგულისხმო მომხმარებლის მიერ კვლევითი ობიექტებისთვის დაწერილი კომენტარების სახეობა იყო. ამ შემთხვევაში აღირიცხებოდა რამდენად პასუხობდნენ სხვადასხვა პოლიტიკური პარტიები, საჯარო უწყებები, მედია საშუალებები მომხმარებელთა მხრიდან დასმულ კითხვებს. კომუნიკაციის დონის უკეთ განსასაზღვრად, კვლევის დროს პირადი შეტყობინებები გაეგზავნათ შერჩეული სუბიექტების გვერდების ადმინისტრატორებს;
3. ანალიზის შედეგად აღირიცხებოდა მონიტორინგის დროს დაფიქსირებული პრობლემები და შერჩეული საკვლევი ობიექტების ელექტრონული კომუნიკაციის სტრატეგიები;
4. წინასაარჩევნო და არჩევნების შემდგომ პერიოდში გამოვლენილი ტენდენციების შესადარებლად, კვლევითმა ჯგუფმა გამოიყენა შედარების მეთოდი. კერძოდ, ანგარიშში მოცემული იქნება პოლიტიკური სუბიექტებისა და საჯარო დაწესებულებების მიერ სხვადასხვა პერიოდში გაზიარებული ინფორმაციის ოდენობა. ამასთანავე, თვეების მიხედვით, გამოქვეყნებული ინფორმაციის მომხმარებელთა მიერ მოწონების, გაზიარებისა და დატოვებული კომენტარების

რაოდენობაზე დაყრდნობით, შედარდება მოქალაქეების აქტივობა სხვადასხვა პერიოდში.

საჯარო დაწესებულებების ოფიციალური FACEBOOK გვერდების მონიტორინგი

პროექტი „ელექტრონული ჩართულობის განვითარება საქართველოში“ 2012 წლის 1 ივლისს დაიწყო. სწორედ ამ დროიდან მიმდინარეობს ცხრამეტი სამთავრობო უწყების სოციალური ქსელების მონიტორინგი. კვლევის მიზანია წარმოაჩინოს წინასაარჩევნო და საპარლამენტო არჩევნების შემდგომი პროცესების გავლენა სოციალურ ქსელებზე. კერძოდ, თუ როგორ შეიცვალა სამთავრობო უწყებების ოფიციალური Facebook გვერდების სიახლეების განთავსების და მომხმარებელთან ინტერაქციის სტრატეგია, ხოლო მოქალაქეების მხრიდან ამ უწყებებისადმი დამოკიდებულება ბოლო დროს განვითარებული მოვლენების შემდეგ.

სოციალური ქსელების მონიტორინგი პირობითად სამ პერიოდად გაიყო - 1 ივლისი - 18 სექტემბერი; 19 - 31 სექტემბერი და 1- 15 ოქტომბერი.⁹ მონიტორინგის პირველადი შედეგები, რომელიც მოიცავდა წინასაარჩევნო პერიოდს (1 ივლისი - 18 სექტემბერი) ჩვენს მიერ გამოქვეყნებული იქნა სექტემბრის ბოლოს.¹⁰

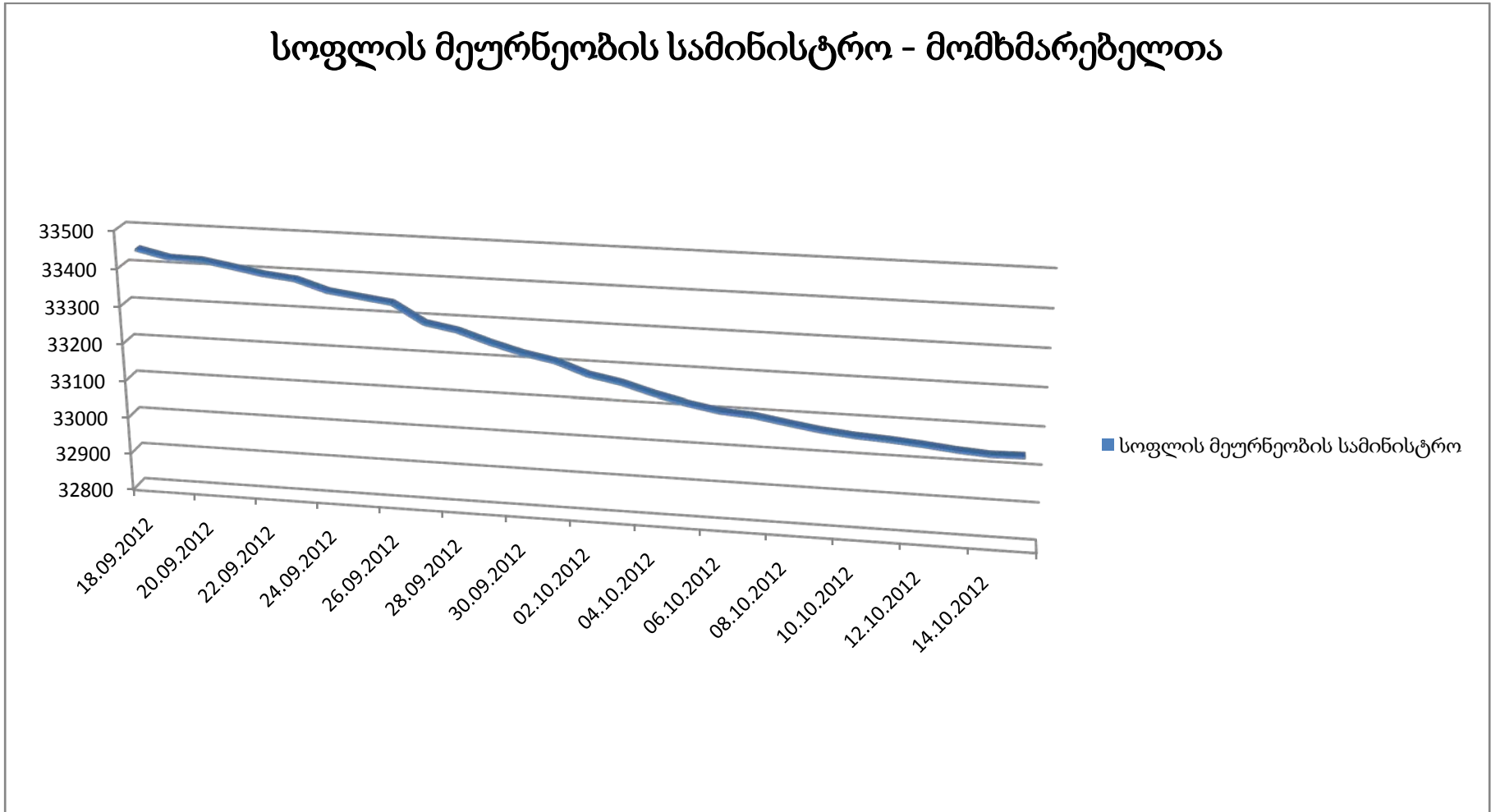
გვინდა აქვე აღვნიშნოთ, რომ 2012 წლის 1 ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნების შედეგად შეცვლილი მთავრობის შემადგენლობა და სამინისტროების სტრუქტურული ცვლილებები სავარაუდოდ დიდ გავლენას მოახდენს კონკრეტული საჯარო უწყებების Facebook გვერდების მუშაობის სტრატეგიაზე. შესაბამისად, საინტერესოა ძველი და ახალი მთავრობების საკომუნიკაციო სტრატეგიებისა და მომხმარებელთან დამოკიდებულების შედარებითი ანალიზი. თუმცა, ჯერ კიდევ მანამ, სანამ ახალ მინისტრთა კაბინეტი პოსტებს ოფიციალურად გადაიბარებდა, სამინისტროების Facebook გვერდებს მაინც დაეტყოთ ცვლილებები. მაგალითად, 18 სექტემბრიდან (ციხის სკანდალური ვიდეოს გამოქვეყნების შემდეგ) საჯარო უწყებების ოფიციალური გვერდებზე შეინიშნებოდა მომხმარებელთა რაოდენობის კლება. ამ ტენდენციის საილუსტრაციოდ შეგვიძლია გამოვიყენოთ სოფლის მეურნეობის სამინისტროს Facebook გვერდზე 18 სექტემბერიდან 15 ოქტომბრის ჩათვლით დაფიქსირებული „ლაიქების“ კლების ტენდენცია.¹¹

⁹ გრაფიკებში ნაჩვენებია მონაცემები 15 ოქტომბრის ჩათვლით, უშუალოდ ანალიზისას კი დავეყრდნობით 31 ოქტომბრის ჩათვლით არსებულ მონაცემებს

¹⁰ იხილეთ "ელექტრონული ჩართულობა საქართველოში - კვლევის პირველადი შედეგები" - <http://www.idfi.ge/?cat=researches&topic=56&lang=ka>

¹¹ ცხრამეტივე უწყების „ლაიქების“ ერთ ჩარტში ჩვენებით კლების ტენდენცია ისეთი თვალსაჩინო ვერ იქნება, როგორც ცალკე აღებული. აქედან გამომდინარე, ანგარიშში მოცემულია მხოლოდ ერთი, სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მონაცემები.

სოფლის მეურნეობის სამინისტრო - მომხმარებელთა

როგორც ამ გრაფიკიდან ჩანს, სოფლის მეურნეობის სამინისტროს გვერდი 18 სექტემბრიდან 15 ოქტომბრის ჩათვლით 400-ზე მეტმა მომხმარებელმა დატოვა. მსგავსი ტენდენცია დაფიქსირდა ყველა სხვა უწყების გვერდზე. აღსანიშნავია, რომ ახალი მინისტრების მიერ ოფიციალურად პოსტების გადაბარების შემდეგ, გვერდების უმრავლესობას თანდათან მოემატა მოწონებების რაოდენობა.

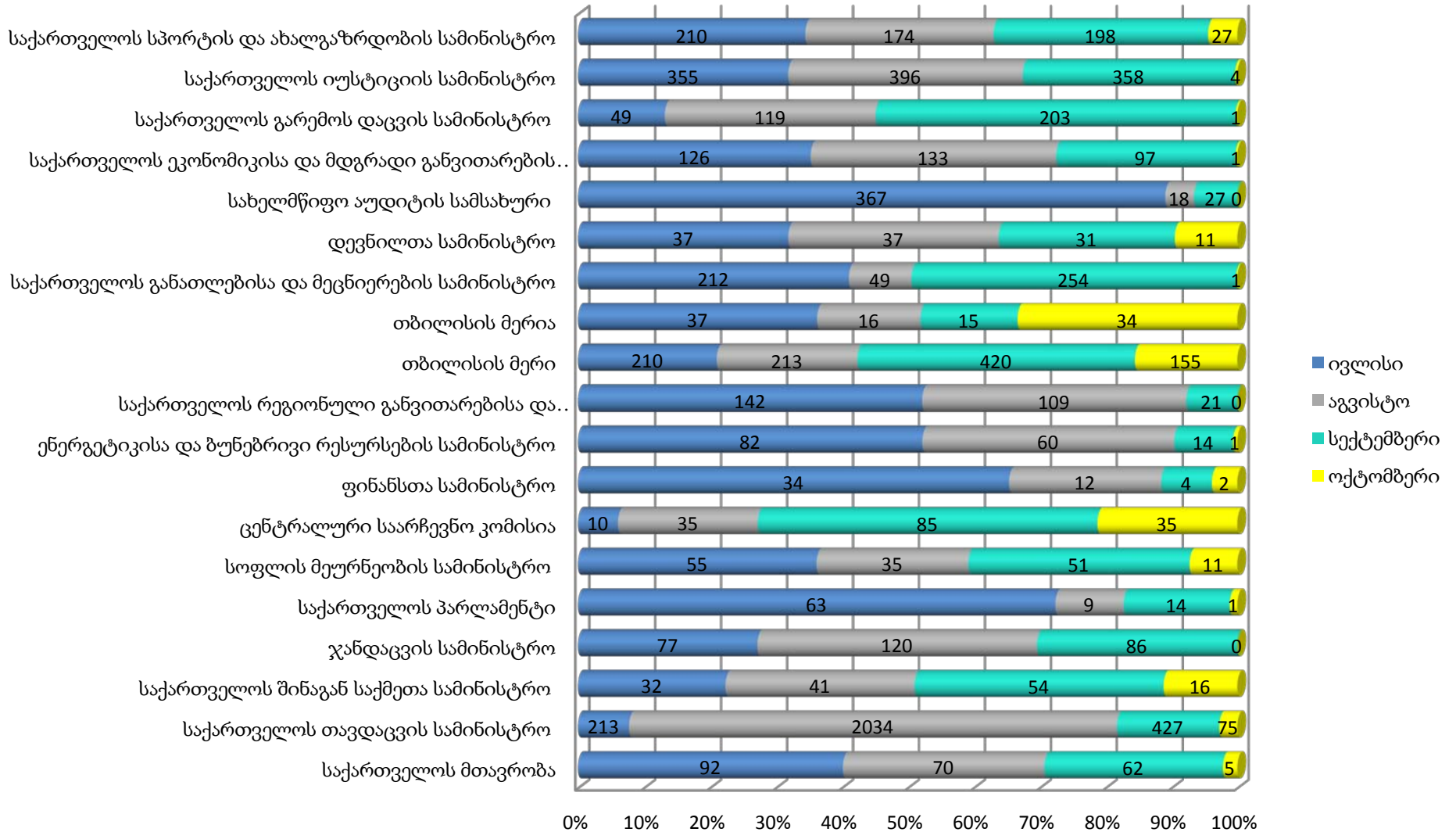
სიახლეების განთავსების სიხშირის ცვლილება არჩევნების შემდგომ

არჩევნების დღიდან ახალი მთავრობის დამტკიცებამდე Facebook გვერდებზე მნიშვნელოვნად იკლო სიახლეების განთავსებამ, ზოგი მათგანის გვერდზე კი არცერთი აქტივობა არ დაფიქსირებულა მთელი ამ დროის მანძილზე. თუკი ოქტომბრამდე საჯარო დაწესებულებების Facebook გვერდების ადმინისტრატორები ინტენსიურად აზიარებდნენ სიახლებს, ოქტომბერში, მაგალითად, ჯანდაცვის სამინისტროს გვერდზე არცერთი აქტივობა არ დაფიქსირებულა. მოცემულ გრაფიკში ნათლად ჩანს, თუ როგორ იკლო ინფორმაციის გავრცელების ინტენსივობამ.¹²

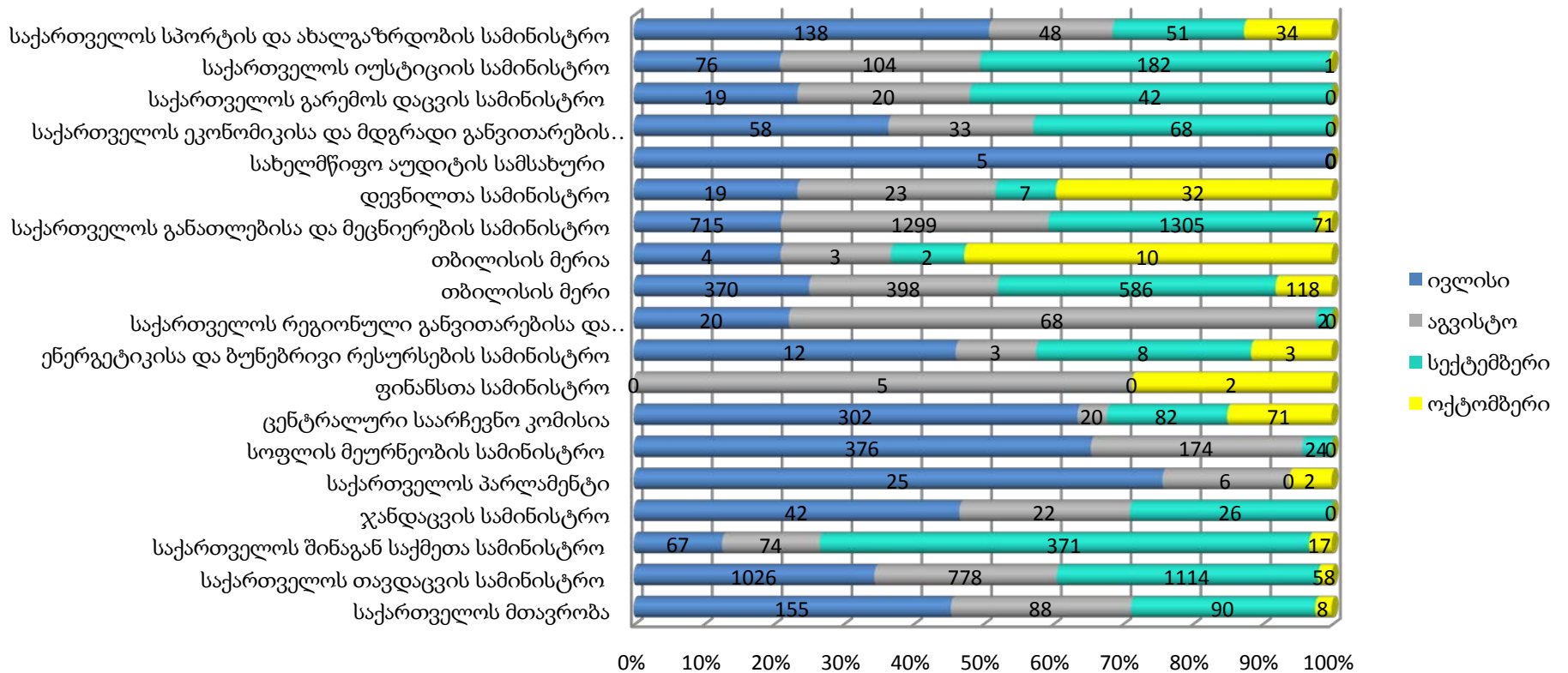
¹² ოქტომბრის მონაცემები არასრულია, მოიცავს სტატისტიკურ მონაცემებს მხოლოდ 15 ოქტომბრამდე

უწყებების მიერ სიახლეების განთავსების სიხშირე თვეების მიხედვით

საჯარო დაწესებულების პასიურობის შესაბამისად, იკლო მომხმარებლების მიერ გამოხმაურებამაც. მოქალაქეების მიერ დაწერილი კომენტარების ცხრილი ბოლო ოთხი თვის მონაცემებით შემდეგნაირად გამოიყურება:

მომხმარებლის მიერ დაწერილი კომენტარების რაოდენობა თვეების მიხედვით

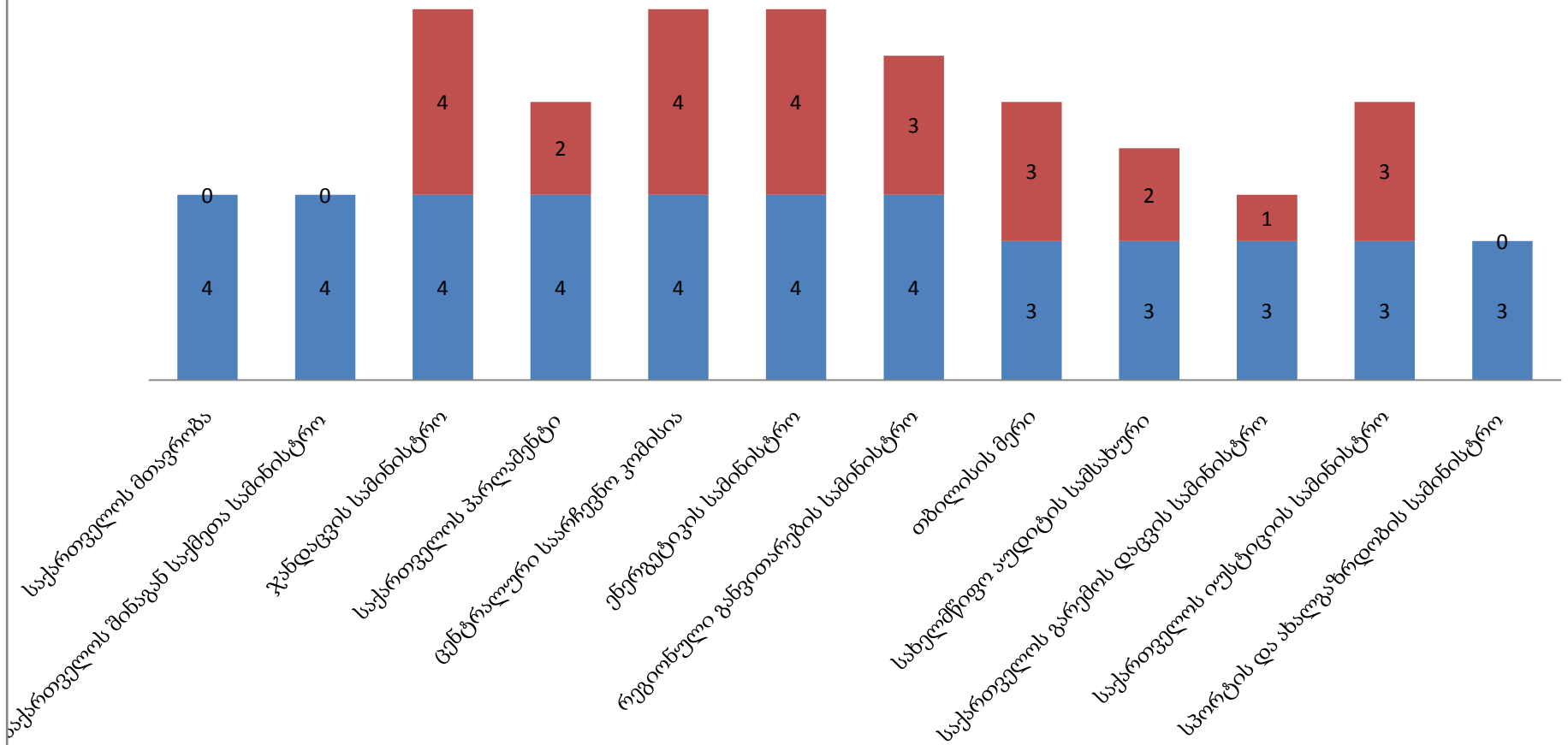
ზოგადად, შეიძლება აღინიშნოს, რომ სოციალური ქსელების მომხმარებელთა პასიურობის მიზეზი მხოლოდ სიახლეების იშვიათად განთავსება არ არის. პრობლემაა ისიც, რომ გვერდების ადმინისტრატორები არათუ ხელს უწყობენ საკვანძო თემების წამოჭრას და დისკუსიის განვითარებას, პირიქით, უმეტეს შემთხვევაში, მოქალაქეების კითხვებსა და პრობლემებს არ ეხმაურებიან და ხანდახან კრიტიკულ კომენტარებს შლიან. ყოველ შემთხვევაში, ეს ტენდენცია ოქტომბრამდე შეინიშნებოდა საქართველოს მთავრობის, პარლამენტის, შინაგან საქმეთა სამინისტროს, ცესკოს და ჯანდაცვის სამინისტროს Facebook გვერდებზე.

მომხმარებლებთან კომუნიკაციის სტრატეგია და ღიაობა

არჩევნებისა და ახალი მინისტრთა კაბინეტის დამტკიცების შემდგომ მკვეთრად დაეცა უწყებების მომხმარებელთან ინტერაქციის მაჩვენებელიც. დაწესებულებების ნაწილის - დევნილთა, ფინანსთა, სოფლის მეურნეობის, ეკონომიკის, განათლებისა და თავდაცვის სამინისტროების - გვერდებს პირადი გზავნილის მიწერის ფუნქცია საერთოდ არ აქვთ. ის საჯარო დაწესებულებები კი, რომლებსაც ეს ფუნქცია გააქტიურებული აქვთ, ხშირ შემთხვევაში, მომხმარებლების მიერ მიწერილ წერილებს უგულვებელყოფენ. ეს ტენდენცია განსაკუთრებით გამლიერდა ოქტომბერში. თუკი სექტემბერში ჩვენ მიერ ოთხი სხვადასხვა Facebook ანგარიშიდან („ექაუნთიდან“) გაგზავნილ უმრავლეს კითხვაზე მივიღეთ პასუხი, ოქტომბრის ბოლოს ჩატარებულმა იგივე ექსპერიმენტმა სხვა შედეგი მოგვცა. მხოლოდ იუსტიციის, ჯანდაცვის, ენერჯეტიკის სამინისტროებმა, აუდიტის სამსახურმა და ცესკომ გვიპასუხეს დასმულ შეკითხვაზე.

22 სექტემბრისთვის დაფიქსირებული მონაცემები

■ გაგზავნილი კითხვები ■ პასუხი

როგორც სტატისტიკიდან ჩანს, კვლევის ფარგლებში გაგზავნილ კითხვაზე არ უპასუხიათ საქართველოს მთავრობის, შსს-ს, პარლამენტის, რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის, განათლების, დევნილთა, გარემოს დაცვის და სპორტის და ახალგაზრდობის სამინისტროების Facebook გვერდების ადმინისტრატორებს. რაც კიდევ ერთხელ მიუთითებს უწყებების მომხმარებელთან ინტერაქციის არასწორ სტრატეგიაზე, რომელიც ბოლო დროს, გაუმჯობესების ნაცვლად, გაუარესდა.

იქიდან გამომდინარე, რომ ნებისმიერი დაწესებულების Facebook გვერდის მთავარი დანიშნულება უწყების სათქმელის საზოგადოების წევრებამდე სწრაფად და ადვილად მიტანა და მათი ჩართულობის უზრუნველყოფაა, ჩვენი კვლევის განმავლობაში განსაკუთრებული ყურადღება მიექცა ცალკეული საჯარო უწყებების მოქალაქეებთან კომუნიკაციის სტრატეგიას და მომხმარებელთა ჩართულობის ხარისხს, რომლის ერთ-ერთი საზომია ღია კედელი. ამ მხრივ უწყებებმა არც თუ ისე დამაიმედებელი შედეგები აჩვენეს. ზემოთ ჩამოთვლილი დაწესებულებებიდან მხოლოდ ოთხ მათგანს - **ენერგეტიკის, დევნილთა, იუსტიციისა და სპორტის სამინისტროებს** - აქვს კედელი გახსნილი. რაც ნიშნავს იმას, რომ მომხმარებელს შეუძლია უწყების გვერდზე საკუთარი პოსტი განათავსოს. დანარჩენი უწყებების შემთხვევებში კი მომხმარებელს მხოლოდ საჯარო კომენტარებზე მიუწვდებოდათ ხელი. უნდა აღინიშნოს, რომ რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს ძველ გვერდსაც¹³ ღია კედელი ჰქონდა, თუმცა მინისტრ ნიკოლაიშვილის მაჟორიტარი დეპუტატობის კანდიდატად გამოცხადების შემდეგ სამინისტროს ოფიციალური გვერდი შეიცვალა¹⁴ და დღეს მისი კედელი დახურულია.

აპლიკაციები

დადებით ტენდენციად შეიძლება ჩაითვალოს უწყების მიერ სხვადასხვა Facebook აპლიკაციების გამოყენება. მომხმარებელთან ურთიერთობის გასაადვილებლად Facebook-ი გვერდებს უამრავ აპლიკაციას სთავაზობს და ამასთან აძლევს საშუალებას, საკუთარი საქმიანობიდან გამომდინარე სპეციალურად ამ გვერდისთვის შექმნილი აპლიკაციების ინტეგრაციაც მოახდინონ (მაგ: „თამაში მეღვინე“ - სოფლის მეურნეობის სამინისტრო; „სტუდენტური დღეები“ - სპორტის და ახალგაზრდობის

---

¹³ <http://www.facebook.com/nikolaishviliramaz?ref=ts>

¹⁴ <http://www.facebook.com/mrdi.gov>

სამინისტრო და ა.შ.). თუმცა, იქიდან გამომდინარე, რომ ამ აპლიკაციების ინსტალაცია ფასიანია, ამ კომპონენტზე დაკვირვება მნიშვნელოვანია, იმდენად, რამდენადაც გამოხატავს უწყების მზაობას იქონიოს აქტიური ინტერაქცია მომხმარებელთან და ამისთვის ფინანსებიც არ დაიშუროს.

ახალი მინისტრის დანიშვნის შემდეგ თავდაცვის სამინისტროს კიდევ ერთი აპლიკაცია დაემატა - „სპეციალური ოპერაციების ძალები“. ეს ფაქტობრივად ცალკე ვებ-გვერდია, რომელიც სამინისტროს Facebook-ზეა მიბმული. ის საკმაოდ ადვილად გამოსაყენებელია, ყველა საჭირო ინფორმაცია მთავარ გვერდზეა გამოტანილი. აქვე ცალკე პუნქტად არის გამოყოფილი „როგორ გავხდე რეინჯერი“. ეს ფაქტი, თავის მხრივ, დადებითი ტენდენციაა და მისასალმებელია, რადგან სამინისტროს Facebook გვერდზე არაერთი შეკითხვა დაისვა იმ პროცედურებთან დაკავშირებით, რაც საჭიროა რეინჯერთა კურსზე მოსახვედრად.

ჩამოთვლილი უწყებებიდან მხოლოდ სამს - იუსტიციის, დევნილთა და განათლების სამინისტროებს აქვთ ინტეგრირებული პირდაპირი ტრანსლაციის აპლიკაციები Ustream Live და Livestream.

პრობლემები და ტენდენციები

ოთხთვიანი კვლევის გამავლობაში რამდენიმე ძირითადი პრობლემური ტენდენცია გამოიკვეთა, რომელთა არსებობაც ხელს უშლის ელ-ჩართულობის განვითარებას:

- პირველ რიგში, პრობლემაა ის, რომ საჯარო დაწესებულებების შესაბამისი პასუხისმგებელი პირები არ აღიქვამენ Facebook-ს, როგორც მოქალაქეებთან კომუნიკაციის ყველაზე ადვილ და ეფექტურ საშუალებას. იოლი და ეფექტური კომუნიკაციის ერთ-ერთი წინაპირობაა მრავალფეროვანი აპლიკაციები, რომელთაც Facebook ყველა გვერდს სთავაზობს. თუმცა, ხშირ შემთხვევაში გვერდი თავის მთავარ დანიშნულებას ვერ ასრულებს.
- პრობლემას წარმოადგენს ისიც, რომ უწყებების უმეტესობას არ აქვთ გააქტიურებული პირადი გზავნილის მიწერის ფუნქცია, ამავე დროს დახურულია ე.წ. კედელი. ამ ორი კომპონენტის არქონით მომხმარებელს ეზღუდება აზრის გამოხატვისა თუ პრობლემის დაფიქსირების საშუალება.

- აღსანიშნავია ადმინისტრატორების პრობლემაც - გამოიკვეთა ტენდენცია, რომ გვერდების ადმინისტრატორები სწრაფად და ეფექტურად არ ეხმაურებიან მოქალაქეთა კითხვებს და ხელს არ უწყობენ დისკუსიებს.
- ცალკე უნდა გამოვყოთ კომენტარების წაშლის ტენდენციაც, რაც ბევრი საჯარო დაწესებულების გვერდზე დაფიქსირდა. საგულისხმოა ისიც, რომ იშლება არამართო უცენზურო კომენტარები, არამედ ეთიკის ფარგლებში გამოხატული ოდნავ კრიტიკული აზრიც კი.
- ხშირია შემთხვევა, როცა უწყება განათავსებს მის საქმიანობასთან არაპირდაპირი კავშირის მქონე სიახლეს, ბევრ უსარგებლო ფოტოსა და ბმულს, რადგან ეს მხოლოდ აფერხებს მომხმარებლისთვის საჭირო ინფორმაციაზე წვდომას.
- მთავრობის ცვლილება სიახლეების განთავსების სიხშირეზეც აისახა. რამდენიმე გვერდზე მთელი ოქტომბრის მანძილზე არცერთი აქტივობა არ დაფიქსირებულა, დანარჩენ გვერდებზე კი წინა თვეებთან შედარებით აქტივობის დონე მკვეთრად დაბალი იყო.